

TEKSTI II/I

Platon: *Euthyfron*. Teokset, I. osa. Suom. Marja Itkonen-Kaila, Marianna Tyni, Kaarle Hirvonen. Otava, 1977.

Supernaturalismi

SOKRATES Mietihän tätä: rakastavatko jumalat hurskasta siksi että se on hurskasta, vai onko se hurskasta siksi että jumalat rakastavat sitä?

EUTHYFRON Nyt en ymmärrä, mitä tarkoitat.

SOKRATES Yritän esittää selvemmin. Puhumme kannettavasta ja kantavasta, johdettavasta ja johdettavasta, näkyvästä ja näkevästä. Ymmärrät kai, että nämä ovat eri asioita ja myös mikä ero niillä on?

EUTHYFRON Luulisin ymmärtäväni.

SOKRATES Siis myös "rakastettu" merkitsee muuta kuin "rakastava"?

EUTHYFRON Tietenkin.

SOKRATES Sanohan nyt, onko "kannettava" kannettavana siksi että sitä kannetaan vai jostakin muusta syystä?

EUTHYFRON Juuri siksi.

SOKRATES Ja "johdettava" siksi että sitä johdetaan ja "näkyvä" siksi että se nähdään?

EUTHYFRON Aivan niin.

SOKRATES Kohdetta ei siis nähdä siksi että se näkyy, vaan se näkyy siksi että se nähdään; sitä ei johdeta siksi että se on johdettavana vaan se on johdettavana siksi että sitä johdetaan; sitä ei kanneta siksi että se on kannettavana vaan se on kannettavana siksi että sitä kannetaan. Käsitätkö jo, mitä minä tarkoitan? Tarkoitan sitä, että se mikä tapahtuu tai on jonkin toiminnan kohteena, ei tapahtu siksi että se on tapahtumassa, vaan se on tapahtumassa siksi että se tapahtuu; eikä tuo toiminta kohdistu kohteeseen siksi että se on kohteena, vaan se on kohteena siksi että toiminta kohdistuu siihen. Vai oletko toista mieltä?

EUTHYFRON En suinkaan.

SOKRATES Ja "rakastettuna" oleminen merkitsee tapahtumista tai kohteena olemista?

EUTHYFRON Aivan niin.

SOKRATES Eikö tässäkin pidä paikkansa sama kuin äsken: kohdetta ei rakasteta siksi että se on rakastamisen kohteena, vaan se on kohteena siksi että sitä rakastetaan?

EUTHYFRON Varmasti.

SOKRATES Mitä sitten voidaan sanoa hurskaudesta? Kaikki jumalat rakastavat sitä, niinhän sinä sanoit?

EUTHYFRON Niin.

SOKRATES Siksikö että se on hurskasta vai jostakin muusta syystä?

EUTHYFRON Juuri siksi.

SOKRATES Asia on siis niin, että sitä rakastetaan koska se on hurskasta eikä että se on hurskasta koska sitä rakastetaan.

EUTHYFRON Tuo tuntuu pitävän paikkansa.

SOKRATES Sitä vastoin se mikä on jumalille rakasta, on heille rakasta ja mieluista juuri siksi että he rakastavat sitä?

EUTHYFRON Tietysti.

SOKRATES Silloin ei jumalille rakas ole samaa kuin hurskas eikä hurskas samaa kuin jumalille rakas niin kuin sinä väität, vaan ne ovat eri asioita.

EUTHYFRON Kuinka niin?

SOKRATES Koska totesimme, että hurskasta rakastetaan siksi että se on hurskasta; se ei ole hurskasta siksi että sitä rakastetaan. Eikö niin?

EUTHYFRON Niin.

SOKRATES Sen sijaan jumalille rakas on heille rakasta juuri tämän rakkauden vuoksi, siksi että he rakastavat sitä; he eivät rakasta sitä siksi että se on heille rakasta.

EUTHYFRON Se on totta.